

Ha május, akkor KÁKVIRÁG

A május a kákvirág nyílásának hónapja. Ez sarkallt arra, hogy ebben a lapszámban írjak egy pár sort a Kákvirág mindennapi életéről és tevékenységéről. A kimerítő próbákat leszámítva is zsúfolt hónapon vagyunk túl. Azzal kezdtük, hogy május elsején elmentünk majálisolni a Szejkékefűrdőre, az az, hogy majálisolókat szóraztatni a Szejkére, ugyanis mi biztosítottuk a program népi oldalát, az asszonykórus hathatós segítségével 1 órás produkcióval szóraztatva a nagyérdeműt.

Alig pihentünk meg, újra indultunk vissza Székelyudvarhelyre, május 17-én, a Szejke-napok keretén belül megrendezett lövétei nap alkalmából, próbáltuk népszerűsíteni falunk népviseletét és táncait a kultúrház nagytermében.

Sajnos a programok (előadás, fénykép kiállítás, kókós lepény), látogatottsága messze elmaradt a vártaktól, legjobb jóindulattal sem lehetett 50 érdeklődőnél többet számlálni.

Az udvarhelyi kisszámú érdeklődő nem szegte kedvünket, így másnap reggel jókedvűen indultunk a szentegyházi Nárcisz fesztiválra, ahol a lövétei táncokat bemutató produkciónk nagy sikert aratott a nézők körében. Előadás után csapatostól megnéztük a Szentegyháza - Lövéte focimérkőzést, aminek eredménye ugyan nem alakult kedvezően számunkra, de együtt voltunk és jól éreztük magunkat.

A fent leírt programokkal párhuzamosan májusban újraindítottuk a táncoktatást a gyerekeknek, és örömmel szolgálunk, hogy nem csappant a gyerekek néptánc iránti érdeklődése, idén is több mint százán járnak táncoktatásra.

A következő hónap is bővelkedik fellépésekben: június 7-9. között a magyarországi Mezőcsátra utazik a csoport nagyobbik része, majd 14-én Csíkszenttamáson a felcsíki táncalálkozón veszünk részt, onnan hazafelé jövet pedig a szentegyházi városnapok kulturális programját színesítjük táncainkkal.

Szeptemberben a maglódi szüreti bálra vagyunk hivatalosak, majd az év sikeres zárásaként december 27-28-án kerül sor tevékenységünk 15 éves évfordulójának a megünneplésére, melyre minden régi táncosunkat és zenészüket szeretettel várjuk táncolni és muzsikálni is.

És ha már a Kákvirágról írtam, bár ez nem szokásom, nem fejezhetem be anélkül, hogy meg ne köszönjem állandó támogatóinknak, a helyi tanácsnak és a Közbirtokosságnak azt az anyagi támogatást, ami nélkül bizony szekerünk nehezen gördülne előre, végzős táncosainknak pedig kívánok sok sikert az előttük álló érettségi vizsgákhoz.

Orbán Ernő

U.i. Tudom, hogy ez itt nem a reklám helye, de elindult a Kákvirág honlapja. www.kakvirag.ro.

Juhász Gyula: Május

Vén harcos, én, ma békét hirdetek,
Virággal verve meg a szíveteket.

Egy új kiáltványt írok, s érzem,
Hogy ez az ige egyszer tett leszen:

Ember, légy végre ember újra már,
Ne ordas farkas és halálmadár!

Nem bús robot, de boldog munka kell,
Melynél a szív bízó taktusra ver.

Új szent szövetség kösse össze mind
Embertestvérek jó reményeit!

Ez áldott föld ne temető legyen,
De kert, amely több jóságot terem!

Ember, magyar, ma még élő halott,
Legyen majális minden egy napod!

Vén harcos, én, ma békét hirdetek:
Legyen szerelmünk már a szeretet!

KIVONAT,

a 2014. május 20-i tanácsgyűlés jegyzőkönyvéből

Györgylőrincz Ernő, a gyűlést vezető elnök, ismerteti a napirend-tervezetet az alábbiak szerint:

- 1.) Határozatjavaslat a 2014 első negyedévi költségvetés végrehajtásának jóváhagyására vonatkozóan,
- 2.) Határozatjavaslat a 2014 es évi költségvetés módosításának jóváhagyására vonatkozóan,
- 3.) Határozatjavaslat a 2014-es évi kulturális rendezvények pénzelésének jóváhagyására vonatkozóan,
- 4.) Határozatjavaslat a 322-es kiírás szerinti pályázathoz szükséges banki kölcsön futamidejének meghosszabítására vonatkozóan,
- 5.) Határozatjavaslat a helyi tanácsnak a megyei tanácssal való együttműködés, az intézményesített személyek ellátási költségeihez való hozzájárulás jóváhagyására vonatkozóan,
- 6.) Határozatjavaslat a "Szekely Mózes Általános Iskola " B " épületének felújítására és modernizálására vonatkozóan,
- 7.) Határozatjavaslat a 2014-es évre a földalapú támogatásra betehető terület megállapítására vonatkozóan,
- 8.) Határozatjavaslat a legeltetési rendszabályzat jóváhagyására vonatkozóan,
- 9.) Kérések és más problémák megvitatása és jóváhagyása.

A jelenlevő 12 testületi tag elfogadta a napirend-tervezetet azzal a módosítással, hogy az első két napirendi pontot utolsóként tárgyalják meg.

A 2014-es évi kulturális rendezvények pénzelésének jóváhagyására vonatkozó előterjesztést a gyűlést vezető elnök ismertette. Az évi kulturális rendezvények az alábbiakat foglalják magukba: a március 15-i, a farsangzáró, húsvéti, pünkösdi kulturális rendezvényeket, a termés betakarítás utáni pityóka bál megszervezését. Ezen rendezvények pénzelését a helyi tanács hagyja jóvá.

Ezzel a napirendi ponttal kapcsolatosan az alábbi kérdések és javaslatok hangzottak el:

A rendezvényekre a zenekart ki választja ki? Nem lehetne-e a helyi zenekarokkal megoldani és a szerződést a zenekarral ne egy évre kötni, hanem maximum fél évre.

Egy előző gyűlésen javaslat hangzott el, hogy meg kellene szervezni a juhtartó gazdák bálját is, mert annak is van hagyománya és azt is lehetne támogatni. A javaslattal egyetértettek.

Válasz: Nehéz olyan zenekart kapni, akik annyi pénzért, amennyit mi fizetni tudunk, elvállalnák. A másik probléma, hogy a zenekarok általában már egy évre le vannak foglalva, de a jövőre nézve a javaslatokat figyelembe véve jobb megoldást keresünk.

A fent említett rendezvények pénzelésével a jelenlevő testületi tagok 12 igen szavazattal egyetértettek.

A gyűlést vezető elnök ismerteti az előterjesztést és a határozatjavaslatot a 322-es kiírás szerinti pályázat

lebonyolításához szükséges kölcsön futamidejének meghosszabítására vonatkozóan. Ismerjük a tényt, hogy a tavalyi év folyamán banki kölcsönhöz kellett folyamodni, hogy a fenti kiírás szerinti fejlesztési pályázatot be tudjuk fejezni. A kölcsön futamideje 6 hónap volt, de mivel a tavaly júniusban bekövetkezett áradások során, a kivitelezés alatt levő DC 29-es számú községi utunk megrongálódott, a frissen épített támfalak, valamint az aszfalt sérüléseket szenvedett, ezeknek a helyrehozása plusz munkálatokat jelent, továbbá a munkálatok kifizetéséhez a finanszírozó beleegyezésére volt szükség. A pályázatban erre a célra befogott összegből jóváhagyták a fent említett munkálatok elvégzését és kifizetését. A munkálatok elvégzésére a tavaszi hónapokban kerül sor, de ehhez szükséges a pénzelést biztosító banki kölcsön futamidejének meghosszabítása 6 hónapról 12 hónapra.

Az előterjesztés és a határozatjavaslat megvitatása után a jelenlevő 12 testületi tag egyhangúlag jóváhagyta a kölcsön futamidejének meghosszabítását.

A következő napirend keretén belül ismertették a határozatjavaslatot a helyi tanácsnak a megyei tanácssal való együttműködését, az intézményesített személyek ellátási költségeihez való hozzájárulás jóváhagyására vonatkozóan.

A megyei tanács határozata értelmében az intézményesített személyek ellátási költségeihez való hozzájárulás a helyi tanács részéről felnőttek után 188 lej/hónap, intézményesített gyermekek után pedig 135 lej/hónap. Községünkben 2 felnőtt (öregok otthonában vagy speciális intézményben) és 2 gyermek van. A fentieket megvitatva a testület egyetértett a szerződés megkötésével és a fenti költségek fizetésével.

A "Szekely Mózes" Általános Iskola " B " épületének (külső iskola) felújítására és modernizálására vonatkozó előterjesztés ismertetése után részletezték az alábbiakat: az iskola felújítása folyamatban van és most lehetőség adódott pályázat által a munkálatok befejezéséhez szükséges pénzalap megszerzéséhez. A polgármesteri hivatal benyújtotta a fent megnevezett munkálatra vonatkozó pályázatelőkészítő aktákat. Az elbíráló bizottság pozitívan bírálta. A pályázat leadásához egyik szükséges akta a helyi tanács határozata, hogy egyetért a pályázatban szereplő munkálatokkal és azok értékével. Ezzel kapcsolatosan az alábbi kérdések és javaslatok hangzottak el:

- A pályázatba bele van-e foglalva a központi fűtés bővítése?

Válasz: Csak a belső szerelés és a fűtőtestek vannak benne.

- Mikor fejeződik be a munkálat?

Válasz: Nem lehet tudni, mert először a pályázatot kell letenni és azt el kell bírálják.

A fentiek megvitatása után a testület 12 igen szavazattal jóváhagyta a határozatjavaslatot.

A 2014-es évre a földalapú támogatásra betehető terület megállapítására vonatkozó előterjesztés tartalmaz-

folytatás a 2. oldalról

za, hogy a község tulajdonában levő 23,77 ha mezőgazdasági terület és erre, a mezőgazdasági támogatásokra vonatkozó törvény értelmében, támogatást lehet igényelni. Megvitatása után a testület jóváhagyta a határozatjavaslatot.

A legeltetési rendszabályzat jóváhagyására vonatkozó előterjesztés és a rendszabályzat ismertetése és megvitatása után a testület azt a döntést hozta, hogy a határozathozatal maradjon el a következő gyűlésre, mert hiányosságok vannak és több pontosítást kell belefoglalni a rendszabályzatba.

A 2014 első negyedévi költségvetés végrehajtására vonatkozó előterjesztést a könyvelő ismertette részletesen, amelyből kitűnt, hogy a költségvetés bevételi részén a megvalósítás nagyobb és bevételi részen nincs hitelátlépés, a betervezett hitelkereteket betartották.

A határozatjavaslatot 12 igen szavazattal jóváhagyták.

A 2014-es évi költségvetés módosításra vonatkozó előterjesztésből kitűnt, hogy községünk a Fejlesztési Minisztérium költségvetéséből 265.000 lejt kap célirányosan helyi fejlesztésre és ezt az összeget a kanalizációs munkálatok folytatására javasoljuk. A helyi forrásokból származó (önellátó tevékenységek) jövedelmeknél 34.000 lejjel növekedett a megvalósítás, és kiadási részen ezt az összeget az erdei és községi utak javítására javasoljuk. A fenti összegeknél szükséges a költségvetés módosítása.

Az előterjesztés megvitatása után a testület jóváhagyta a költségvetés módosítását a fentiek szerint.

Az utolsó napirend keretén belül az alábbi kérdések és javaslatok hangzottak el:

A kultúrotthon hang- és fénytechnikai felszerelésének működésbe helyezésénél van-e előrehaladás.

Válasz: nincs, mert a szakember még nem adta le a megbeszélte dokumentációt.

Javaslat: nem kell arra szakemberre tovább várni, keresni kell egy másik szakembert. A szakvéleményezés nem kerülhet sok pénzbe, több szakvéleményezést kellene kérni és azok közül kiválasztani a megfelelőt.

Az idei falunapok megszervezésével, valamint az elkövetkező évek falunapok időpontjának eldöntésével kapcsolatosan több javaslat, vélemény és kérdés hangzott el, de konkrét döntés nem született.

Több kérdés hangzott el a községi utak javításával kapcsolatosan, például, hogy folytatódik-e a Szelterszi valamint a Mocsármezei út javítása. A Láz felé vezető út javítása is szükséges lenne.

Kérdés hangzott el, hogy a 313-as kiírás szerinti turisztikai pályázatnál van-e továbbhaladás.

Válasz: igen, de a pályázat költségvetésénél bizonyos módosításokat kellett eszközölni, amelyeket jóvá kell hagyatni.

Más téma nem lévén, a gyűlést a soros elnök bezárja.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Lövete község Polgármesteri Hivatala pályázatot hirdet 2014-as évre, kulturális, sport illetve szociális programok, projektek és rendezvények támogatására

A pályázat célja:

- egyesületek, alapítványok és nem kormányzati, nem profitorientált szervezetek programjainak, projektjeinek és rendezvényeinek támogatása.

A projekt támogatása

Lövete Község Polgármesteri Hivatala maximum 50%-át támogatja a program összköltségvetésének

A pályázók köre:

- lövétei székhellyel rendelkező és Lövétén működő egyesületek, alapítványok, nem kormányzati illetve nem profitorientált szervezetek.

A 2014. évre előirányzott keretösszeg: 20.000 lejt.

A pályázat megvalósítása: 2014. július 1 - 2014. december 31.

(A pályázat elszámolása: a program lefutása után 30 nap).

A pályázatok leadási határideje: 2014. június 13.

Pályázati feltételek:

1. A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázati űrlapot és a mellékletben feltüntetett szükséges okiratokat (egy-egy példányban).

2. Az űrlapokat számítógéppel illetve kézzel kitöltve kell benyújtani.

3. A pályázat benyújtásakor a pályázónak bizonyítania kell, hogy rendelkezik a Lövete Község Polgármesteri Hivatalától igényelt támogatás 10%-ával (önrész).

A program többi költségeit más forrásokból lehet fedezni.

A pályázat érvénytelen ha:

1. nem érkezett be a felhívásban meghirdetett határidőig;

2. hiányos, vagy a megadott határidőn belül nem történik meg a hiánypótlás;

3. a pályázat nem a felhívásban közzétett célra volt benyújtva;

4. a pályázó szervezet a pályázatot nem a pályázati űrlapon és nem a kért mellékletek csatolásával nyújtotta be;

5. a pályázati űrlapon és az előírt mellékleteken nem szerepel a pályázó törvényes képviselőjének aláírása és pecsétje;

6. bankszámlájukat zárolták;

További információk: Lövete Község Polgármesteri Hivatala (Török József)

A pályázatra való jelentkezés: egyben a kiírásban szereplő feltételek elfogadását is jelenti.

A pályázat benyújtható: Lezárt borítékban Lövete Község Polgármesteri Hivatal iktatójában. A borítékra kérjük, írják rá a pályázó szervezet hivatalos nevét, a projekt címét. A kitöltött űrlapot elektronikus formában kérjük elküldeni a loveteph@lovetep.ro címre.

Polgármesteri Hivatal

Mária zarándoklat

A Vendégszeretők Egyesülete Lövétén és a hagyományörző asszonykórus kirándulást szervezett Csíkszereda és Szentdomokos útvonalon a helyi nevezetességek megismeréséért. 2014 április első szombatján a polgármesteri hivatal jóvoltából elindult a csapat a zarándok útra, írom ezt azért, mert ezen a napon Mária ünnepség van Csíksomlyón a kegytemplomban, ahol csapatunk is részt vett. Megtisztelő volt, hogy csapatunkhoz társulhattak olyan személyek is, akiknek másképp nem lett volna lehetőségük eljönni. Kirándulásunk első állomása a csíkszeredai Órangyal templom volt, amit Makovecz Imre tervezett és 2003-ban szenteltek fel római katolikus templommá. Imádsággal és szent énekekkel tettük hangulatossá ottlétünket, miközben mindenki megnézhetette a templom külső és belső szépségeit, díszítéseit. Utána megnéztük a Mikó várat, meghallgattuk a csoportvezető elbeszélését a vár történelmi fontosságáról, aki végigvezetett a termeken és bemutatta azok értékeit. Délután egy órakor érkezünk Csíkszentdomokosra. Első utunk a Márton Áron múzeum volt. Itt láttuk meg először a püspök életéből való emlékeket, fényképeket, egészen gyerek korától temetéséig, elmesélték élete történetét, de láttuk a börtöncelláját, ahol annyi kínzás érte népe és egyháza melletti kitartásáért ...szomorú volt belegondolni, felidézni az ő önfeláldozását, de biztató volt számunkra a gondolat, hogy kitartással Istennel is lehet esélyünk a boldogulásra. Büszke vagyok arra, hogy vele egy iskolába járt az édesapám Csíksomlyón a Ferences gimnáziumban. Csak most értem, mit jelentett neki ez az iskola, hogy Ferences rendi tag volt és minden este elmondta a rózsafüzért. Ilyen gondolatoktól meghatódva folytattuk utunkat a falu hagyományörző múzeumához. A háziasszony, a múzeum tulajdonosa, bemutatta népművészeti dolgait, amit szüleitől, férjétől és saját munkája vagy gyűjtögetés során állított ki. Értékelendő, hogy régi istállóját, csűrét és disznópajtaját újjította fel szinte lakhatóvá és virággal díszítette, tehát az épület maga is egy emléképületté vált. Távozásunkkor édesmáléval és meleg teával kínált meg, elkísért a falu végén levő öreg házához, ahol megnéztük szülei népviseletét, kicsi és nagy "házat", ahogy ők nevezték a szobákat. Tapasztalatszerére és ebédelni tértünk be a Kárpátia panzióba. Innen indultunk vissza most már a Mária zarándoklatra Csíksomlyóra, ahol a mise kezdése előtt már tengernyi ember volt a templomban. Meghallgattuk a szentbeszédet, a szentmisét, ami körmenettel, Mária énekeket énekelve ért véget, de utána még résztvettünk a rózsafüzér imádkozáson. A szentmise gondolataiban elmerülve, áthatva tértünk haza, magunkkal hoztuk a Mária iránti szeretetünket, benne való bizalmunkat és örömmünket, hogy mi is ott lehettünk a tengerben egy cseppként. Köszönetünket tolmácsaiuk mindazoknak, akik segít-

tettek az út megszervezésében és biztosították a kirándulást. Isten fizesse mindanyikuknak!

Orbán Mihályné Magdolna

Dokumentum

Lövetei Mihály Lajos tábori lelkész, plébános kéri felvételét a Vitézi-rendbe (1941. július 25.)

Közli: Mihály János

Forrás: Gyulafehérvári Főegyházmegyei Levéltár
Székelyudvarhelyi Gyűjtőközpont
666. Kápolnásfalvi plébánia levéltára. Személyi hagyatékok.

Mihály Lajos tábori lelkész, plébános, személyi hagyatéka. 4. számú melléklet.

Főméltóságú Kormányzó Úr!

Midőn a Vitézi-rendbe való felvételemet és esetlegesen a Vitézi telekre való előjegyzésemet a legalázatosabban kérem, mély tisztelettel és fiúi hódolattal mellékelten terjesztem be felvételemet támogató indokaimat.

I. Lövétén, Udvarhely megyében születtem ősrégi székely családból. Mellékelem családfámat és családi származási okmányaimat.

II. Elemi iskolámat Lövétén és középiskolámat Székelyudvarhelyen végeztem.

III. Érettségit Székelyudvarhelyen 1911 június havában tettem.

IV. Teológia-akadémiát Gyulafehérváron 1915-ben végeztem.

V. Pappá szenteltek Gyulafehérváron 1915-ben.

VI. Tábori lelkésszé 1916. II. 2-án nevezett ki 9935/1916. szám alatt Bjelik tábori püspök Úr. 1916.

II. 2-án bevonultam a 314. honvéd gyalog ezredhez. Tábori posta: 640. Oroszországban /Volhíniában/ teljesítettem katonai szolgálatot, mint ezredlelkész.

Ezért kaptam meg a KÁROLY-CSAPATKERESZTET. Balkaromon sebesültem egyszer. A román frontra 1916 végén kerültünk, ahol a DIV. SAN. KOL. 70-nél nyertem beosztást. A 70.

folytatás az 6. oldalon

Középajta, 2014. május 5.

Kedves Kiáltóim!

Előző levelem ingyenéléssel zárult. Igen ám, de akkor elfelejtettem valamit, amit most helyrehoznék, ha lehet. 1957-ben egy pár hónapig Pósfaluból feljártam tanítani a Telepre. Az ott tevékenykedő kollegina betegeskedett. Délelőtt az övéivel, délután az enyéimmal harcolóztam. Ebédre pedig a Telepen olyan jó asszony hívott, ahol amúgy is heten ettek családtagok. 7+1 az nyolc, nem kevés. Róza mama így érvelt: - Kedves fiam, ahol heten esznek, ott egy nyolcadik sem maradhat éhes.

Ételeim ellenértékeként csak Isten fizessé!-t fogadott el. Tehát ezen időben is ingyenéltem Lövétén. Helyettesíteni az erdőn is kellett. Íme, egy onnan. Őszutó. Az napi első tanítási óra. Kopognak az ajtón. Egy erdei munkás, Kiruly felől jön. Markából cédulácskát kapok. Akkor ilyen volt a maroktelefon: Utolsó órát hagyj el. Igyekezz bejönni, ismét baj van!

A kirulyi kolleganő áldott állapotban van. Nehezen hordoz. Elé kell jutnia a kórházba, a Vasgyár mellé. Nem először. Mire beérek, már a batyu készen van. Tankó bácsinál befogjuk kétkerekűbe az öreg paripát és indulunk Kalibáskő felé. Odafenn leintünk egy teherautót. Kormányzója lövétei, tehát ott teszi le, ahol kell. Számomra pedig kinéz két hét, megyek-jövök Vészmező-Kiruly iskolák.

Eloldom a fához megakasztott paripát, fordulunk lefelé s hát hallom: - Hé, jótestvér, engem ne hagyj itt a vacsorapillancsát! -Nem, nem. Csak igyekezz! Ez a Néger (rigó). Mindenki így hívja Kirulyban. Őszintén örvendek neki. Már esteledik s ilyenkor jó, ha társad is van. Lefelé jól halad az öreg paripa is. Közben eltanulok egy éneket az útítársamtól: Ha bémegyek a Kirulyi kocsmába, Rágyújtok egy Honvéd cigarettára. Cigaretta füstje száll a levegőbe, Régi babám, gyere ülj az ölembe. Ezzel a nótával üdvözlöttük még a számunkra kaput nyitó Tankó bácsit is.

Tisztelettel, Simon Áron

1953-1954-ben született pósfalusi diákok (I.-II. osztály) Simon Áron tanító bácsival. A képet Bálint Irma küldte be.

SZEMÉTKEDÜNK

A Földnapi Papláz oldalban végzett szemétygyűjtési akció sikerén felbuzdulva, a Kákvirág egyesület tagsága úgy határozott, hogy az akciót 2014. június 21-én, szombaton megismétli. Minden segíteni akaró személyt vagy céget szívesen látunk.

Gyűjteni való még rengeteg van és elkeseredve tapasztaltuk, hogy a megtakarított területekre is újra kezdtek eldobálni a szemetet. Ha valaki kételkednék, sétáljon ki és nézzen be Papláz oldalába!

Én tudom, hogy a sok kritika nem mindig hozza meg a kívánt eredményt, és azt is tudom, hogy nem ez jellemző ránk, de megbotránkoztató egyesek nem-törődősége a környezetünkkel és embertársaik munkájával.

Orbán Ernő

Lövéte község RMDSZ szervezete megköszöni annak a 714 választónak, aki vette a fáradságot, félretette az általános választási közömbösséget és részt vett a május 25-i Európai Parlamenti választásokon.

Sajnos a lövétei választópolgárok csak 23%-a végezte el állampolgári kötelességét, értette meg, hogy itt az volt a tét, hogy minél több magyar képviselőt küldjünk az Európai Unió Parlamentjébe, hisz a mi érdekeinket csakis az erdélyi magyar képviselők tudják elfogadhatóan érvényesíteni.

Györgylőrincz Ernő

A gyermekkor

Gyermeknek lenni jó,
Sok játék van, nagyon jó.
Én is nagyon boldog vagyok,
De már lassan felnőtt vagyok.

Berkecz Csaba IV. osztály

A gyermekkor

A gyermekkorban mindent lehet,
csak horror filmet nézni nem lehet,
Az apának és az anyának az a dolga,
hogy a gyermekét nevelje jó modorra.

Elekes Szabolcs IV. osztály

Gyermekkori élet

Mikor én még kicsi voltam,
Óvodába jártam.
Játszottunk a játékokkal,
Amíg édesanyám jött utánam.

Haza mentem óvodából.

Ettem és pihentem.

Másnap megint újra kezdtem,

Az óvodai életet.

Mihály Szende Kinga IV. osztály

folytatás a 4. oldalról

honv. Divisionál volt a SANITÉSZ KOLONE. 1917. év tavaszán a 70. Divisio parancsnoksága elrendelte, hogy Baile Slanic, Nagysándor, Pravilla hegyein elhullott magyar, német, orosz és román bajtársak holttesteit, kik a tél folyamán elestek és testeiket hólepel takarta, ki kell szedni, agnoszkálni és eltemetni. 9 héten át dolgoztam 16 szanitésszel, míg ezen hősi halottak testeit, melyek szinte felismerhetetlenségig voltak összeroncsolva - tisztességesen - elhantoltuk. Ezért 1917-ben kaptam a II. oszt. VÖRÖSKERESZTET.

VII. Az orosz frontról sebesülésem és betegségem miatt egy pár heti szabadságot kaptam és ennek letétele után a BRASSÓI pótzászlóaljhoz vonultam be. Az itteni parancsnok Uram KESERŰ ŐRNAGY a gyimesi határvédelmi alakulathoz küldött ki és itt találta a román invázió. Éjszakák idején, mint tábori lelkész, a magyar családok gyerekeit hátamon menekítettem ki a román katonák fegyverei és golyói közül. Számos határrendőrségi közeg és gyerekei köszönhetik nekem életüket. Három napig tartott a hurcolkodás, amíg Gyimesbükköt, Gyimesközépleköt és Gyimesfelsőleket segítettem és irányítottam népeit. A csíkmegyei székely testvéreimnek a Tolvajos tetőn át történő meneküléseikben az úton rendfenntartást, akadályok és torlaszok megszüntetését vállaltam. Mikor mindez megtörtént, már nem bírtam a brassói pótzászlóaljhoz bevonulni, hanem Nagyváradon értem be a póttestemet. Innen kaptam aztán a román frontra való bevonulási parancsot.

VIII. A román fronton a bukaresti béke megkötéséig maradtunk. Innen a 70. honvéd gyalog hadosztállyal a div. san. kol. 70 is az olasz harctérre vonult.

IX. Az olasz harctérre 1918 elején meneteltünk. A román fronton teljesített szolgálataimért kaptam meg a II. oszt. lelkészi érdemkeresztet, 1917. XI. 5. dátummal 4892. szám alatt. Az olasz fronton résztvettem a piávéi csatákban. Ennek sikertelensége végén PIÁVON községben retábliroztunk. Összeomlás után Oderzoban elfogtak, és egy pár heti fogság után a piáveni községi olasz plébános közbenjárására SORBÁN JÓZSEF kollégámmal együtt - mint fegyverteleneket - hazabocsájtottak. Így érkeztem haza 1918. november 23-án.

Brassóban nov. 30-án leszereltem. Szülőfalumba, Lövétére mentem.

X. Mind tábori lelkész szülőfalumban hozzákezdtem az ellenállás megszervezéséhez. Több ifjú bevonult a Székely Hadosztályhoz. Csak sugdostunk, készültünk, de minden hiába volt.

Boldogult Gróf Majláth G. erdélyi püspök úrnak jelentettem hazaérkezésemet. Püspök uram tudva már az orosz fronton teljesített szolgálatomat, ahol a rajvonalon kísértem 1916. évben - midőn egy alkalommal meglátogatott - rögtön Mikóújfaluba nevezett ki plébánosnak 1301. sz. alatt 1919. III. 1-én.

XI. Mikóújfaluban sok tennivalóm volt. A község 65%-ban gör. kel., 30%-ban rom. kat. és 5% ref. vallású volt. Itt volt a gör. kel. részére egy gör. kel. parochia. Ténykedésem rögtön az volt, hogy az oláh iskolával szemben felállítottam a magyar iskolát. A magyar gyerekek részére a parochiámat engedtem át. Miután túlságosan magyar álláspontot követtem és követeltem, és a gör. kel. ifjúságot a magyar eszmének hódítottam, azért az ottani KOZMA gör. kel. pap elfogatási parancsot adott ki, illetve adatott ki ellenem. Nagy nehézségek árán (a csendőrőrmester megvesztegetésével) sikerült elmenekülnöm. Menekülés irányja: a baróti Hatod, a Hagymás hegye és a Mirke volt. 3 nap és 4 éjjel bolyongtam a hegyeken, míg az éhségtől gyötörve elhatároztam, hogy szülőfalumba, Lövétére térek haza. Itt is végeztem a titokzatos magyar munkát. Azonban a román csendőrség elfogott és az akkori községi bíróval, nevezetesen Balázs Józseffel az udvarhelyi 82-ös kaszárnyába az EINCCELBE zártak. Kilenc keserves éjszaka minden este priccsre húztak és 8 ízben 25 - 25 bottal vertek félholtra. Csupa cafatokban állott a hús rajtam. Végetül a 9. napon Dr. Pop Xevér városi parancsnokhoz vittek, aki ezek után elővette Nagyrománia térképét és megmutatta határokat, melyeket elfogadni parancsolt. Ezek után szabadon bocsájtatásomat engedélyezte. Ezen kínzások után 58 napig székre sem bírtam ülni, sebeim miatt.

XII. Mikóújfaluból Kegyelmes Püspök Atyám Gyergyókilyénfalvára helyezett át. A magyar egységnek és a magyar eszmének itt is harciosa voltam 1933-ig.

XIII. Gyergyókilyénfalváról 1933-ban Marosludasra kaptam kinevezést.

XIV. Marosludas egy nagy román és zsidó fészek volt. Itt éltek és máig is itt vannak azok a bukovinai csángó telepések, kiket az akkori magyar kir. kormány 1903 körül és 1913-ban a Gróf Andrássi telepre helyezett el. Ezen szórványokban élő és román tengerben levő magyaroknak igazi székely lélekkel voltam lelki vigasztalójuk. A magyar államtól kapott földeket a románok kisajátították és szegényül, nyomorultan tengettük életünket. De magyar gondolatot szívükből kipusztítani nem engedtem soha.

Képviselőválasztásoknál VÁSÁRHELYI JÓZSEFFEL a magyar párt győzelmét több alkalommal kivívtuk. Itt is piros posztó lettem a románok előtt és innen is menekülni kényszerültem, amíg Kegyelmes Püspök Atyámtól a mai állomásom helyére, Kápolnásfaluba kaptam kinevezést. Itt vagyok most a Hargita lejtőjén levő székely községben Kápolnásfaluban, Udvarhely megyében, ahol magyar lélekkel Istenemet, hazámat és fajomat szeretve és értük dolgozva kívánok élni Isten után.

Jelen élettörténetemet az alanti, most is élő, tanuk esküvel is igazolják.

Kápolnásfalú, 1941. VII. 25.

Mihály Lajos, tábori lelkész, plébános.

DIÁKOLDAL

Május 2-4. között rendezték meg Dunaszerdahelyen, Felvidéken, az első nemzetközi rangú, egész Kárpát-medencét átfogó, magyar matematikaversenyt. A versenyen Erdély, Felvidék, Vajdaság, Kárpátalja és Magyarország 5-8. osztályos magyarajkú matematikusai vettek részt. Hargita megye az Erdélyi Magyar Matematikaverseny keretén belül megrendezett körzeti, megyei, majd az országos szakaszon is továbbjutott tizenkét diákkal vett részt. A csapat egyik tagja iskolánk VI.B osztályos tanulója, Miklós Dóra:

"Pénteken hajnalban indultunk és délután érkeztünk meg. Másnap volt a verseny. Miután lejárt a verseny, résztvettünk a Dunaszerdahely történetéről, majd a csillagászatról szóló előadáson. Ezek után városnézés következett. Este még egy gyermekszínházi előadást is megnézhattunk a Városi Művelődési Központban. Vasárnap volt az eredményhirdetés, ahol kiderült, hogy a II. helyezést értem el."

Alapos felkészüléssel és kitartó munkával jutott a legjobb matematikusok közé. Gratulálunk neki, büszkék vagyunk rá!

Május 9-10. között rendezték meg Nagyváradon, a

harmadik Csillagszerző Matematikaverseny országos szakaszát, ahol a Hargita megye csapata is négy diákkal vett részt. A csapat tagjai között volt iskolánk két tanulója: az V.A osztályos András Zsolt és a VI.B osztályos Miklós Dóra, akik a verseny levelezős fordulóján, majd a megyei versenyen a legtöbb pontot szerezték. Az országos szakaszon tovább sikerült csillogtatni tudásukat, Zsolt I. helyezést, Dóra pedig II. helyezést ért el. Gratulálunk nekik! Jövő tanévre is hasonló szép eredményeket érjete el!

Köszönettel tartozunk az iskolánk vezetőségének és a Lövétei Közbirtokosságnak, hogy támogatták a verseny megyei szakaszának jó lebonyolítását és az országos szakaszon való részvételünket.

Molnár Juliánna

Elsőáldozás

*Lövete
2014 május 11.*

Fotó: Ferencki Győző

Az elsőáldozók szülei köszönik István plébános úrnak a szép ünnepséget. Kívánjuk, hogy a jövőben is legyen még Lövétén legalább ennyi elsőáldozó!

Anyakönyvi hírek - 2014. április

Születések száma: 2

BENEDEK ÁKOS, született 2014. március 2-án, Benedek Attila és Lázár Mónika, Lövéte, 655-ös szám alatt lakó szülők gyermeke,
HERCIU OVIDIU, született 2014. április 25-én, Herciu Ovidiu és Butoiu Ilona-Livia, Lövéte, 941-es szám alatt lakó szülők gyermeke.

Házasságkötések száma: 2

KRISTÁLY SZILÁRD és LÁZÁR ILDIKÓ
MIHÁLY LAJOS és SZŐCS ERZSÉBET

Öszinte részvétünket fejezzük ki az áprilisban elhunyt személyek hozzátartozóinak:

MOLNÁR FERENCZ, Lövéte, 686-os szám, született 1954-ben,
MÁRTON IMRE Lövéte, 656-os szám, született 1926-ban.

Eladó Rétoldalban egy 96 áras gyümölcsös (80 db gyümölcsfa). Telefon: 0746-553399

Eladó erdei terület, 90 ár, Ózeresztőben, útról könnyen megközelíthető, patak szegélyezi. Telefon: 0745-999805

Eladó egy 3/4-es bicikli és egy belga félautomata mosógép. Telefon: 0751-328699

Eladó Lövétén a 651 szám alatti ház, gazdasági épülettel és 5 ár területtel. Telefon: 0747-272669, 0745-217882

Elcserélném egeraljai (70 ár) és székmezejei (39 ár) területeimet hasonlóval Sólyomkőhátán vagy Lenkútnál. Telefon: 0726-291590

Jutányos áron **eladó** fel nem használt sírkő. Tel. 0266-220933.

Eladó családi ház: Lövéte, Motros utca, 1064 számalatt. Telefon: 0758-745331

Régi arcok sárgult fényképeken

Lövéteiek Gyulafehérváron, 1967. V. 14-én, bérmezős alkalmával. A képet András Erzsébet küldte be.

Régi idők anekdotái

Két oláhfalusi székely legény bementek a Székelyudvarhelyre egy kicsit nézelődni. Ahogy nézegetik a cégtáblákat, megakad az egyik szeme az orvosok, doktorok tábláin. Azt mondja a társának:

- Netene, ejsze ezek a doktorok megbolondútak ebbe a városba. Az egyik fülorvos, a másik szemorvos, a harmadik fogorvos. Mindegyik csak egy fajta betegséget gyógyít. Megcsóválja a fejét a társa:

- Biza, komám, ha itt a városba egy jó verekedésbe keveredel a korcsomába, akkó lejárhatsz a lábod a doktorok után.

A gyermeki szív

A gyermeki mosoly egy szív egy lélek,
Ha összetörik, nem mindenre képes.

Ám ha visszatekintek az óvodai évre,
A mézes életre.

Visszatekintek és elképzelem szépre.

Égei Kriszta IV. osztály

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

Megjelenik havonta, kiadja a LÖVÉTEI KIÁLTÓ EGYESÜLET

Főszerkesztő: Mihály János, titkár: András Kinga, tördelés és szerkesztés: Demeter Albert, Török József
Korrektúra: Mag Ottilia

Munkatársak: András Magdolna, András Tamás, András Zsolt, Fazakas Ágnes, Györgylőrincz Ernő, Lázár Béla, Lázár Zoltán, Mag Ottilia, Molnár Juliánna, Pál Erzsébet, Tódor Lóránd

Támogatók: Lövéte Község Helyi Tanácsa, Lövéte Közbirtokossága, Lövéte Római Katolikus Plebánia
Select Metleplast Kft.

A szerkesztőség elérhetősége: Lövéte Községi Könyvtár, tel.: 0266-220806,

e-mail: loveteikialto@freemail.hu

Megjegyzés: a szerkesztőség elnézést kér a hibás karakterekért.

A Székelyek Édesanyjának oltalmában

Az egyik nap eloldoztam a kutyámat, kezembe vettem egy kapát és elindultam, hogy szétnézzek a mezőn, hiszen az esőzések után biztosra vettem, hogy a legégetőbb dolog a pityóka meghompolása volna, ha egy-két nap jó idő lenne. Ahogyan ballagtam a gyönyörű természetben, eszembe jutott, hogy most telt el a Szűzanya hónapja, a május, véget értek a májusi vecsernyék, de néhány nap és itt van a csíksomlyói búcsú, amikor, annyi és annyi kérés, könyörgés, sóhaj száll a Szűzanya felé. Hány és hány néma, magunkbázárt zokszó nélküli gondolat várja a megoldást, várjuk, hogy pünkösöd szombatján, ott a csíksomlyói kegyszobornál, a Szűzanya lábánál kiönthessük, elpanaszoljuk nehézségeinket annak az asszonynak, akiről sohasem lehetett hallani, hogy valakit magára hagyott volna, aki segítségét kérte és hozzá folyamodott.

Ahogy menegtettem, utam egy gyönyörű rozstábla mellett vezetett el, amely bizony nálamnál egy arasszal biztosan magasabb volt, és hirtelen elgondolkodtam, hogy mostanában milyen ritka a rozsvetés. Pedig nem is olyan régen, de ma is, a rozs volt a búza mellett a második kenyérgabona. Egyszer én is vettem rozst, akkor mondták idős bácsik, hogy egyedül a tyúk nem nagyon szereti a rozst (talán fáj a feje tőle?), de egyébként nagyon jó az állatoknak, jó puha szalonnája lesz a rozslisztől a disznónak.

A másik gondolatom pedig eszembe juttatta a nádaszéki csűrünket és általában az erdei csűröket, hiszen a rozs szárából készült a zsúp földél. Abban az évben, amikor a rozs szárát földésre, vagy javításra akarták használni, körültekintően kellett bánni a rozssal, általában kézzel, sarlóval aratták, hogy ne törjön össze a szára, csak ritkán aratták kaszával. Mivel a rozs magas szárú növény volt, könnyű volt kötelet csinálni belőle, de azért nem kötöttek nagy kévákat, hogy szállításkor ne zúzódjon össze. De viszont fontak hosszú köteleket akkor, amikor még a drót "nagy kertben volt", és a csűr tetejére, a lécekre rozskötéllal kötözték rá a zsúpot. A földésre szánt rozskévéket nem cséplőgéppel cséplették, mert összetörte volna a szárát, hanem a csűr földjén cséphadaróval, vigyázva,

hogy a szára épen maradjon, mert így vezette le a vizet a hosszú szár. A kicsépelés után újra szekérrre került a rozs szára, szép sorjában, és így vitték el az erdőre földni. Általában le sem rakták a szekérről, hogy ne törjön össze, hanem aznap amikor elvitték, csak földessel foglalkoztak. Gyermekkoromban még én is segítettem a földésnél, vagy legalább is ott lábatlankodtunk, és ha valamit kértek odaadtuk. A felnőttek láncsal, kötéllel egymásba kötözött létrákkal, egymás mellett voltak a tetőn, mint a hangyák, és így került fel a rozsszalma markonként, tincsenként (amit a földön lévők tincsekre formáltak), kézről kézre adva, amíg feljutott azokhoz, akik rozskötéllal, vagy később dróttal a lécekhöz kötözték. Minden feladott tincset külön-külön erősítettek rá a lécre, szorosán egymás mellé szorították, és ha kellett kujakkal meg is veregették, hogy egyenesen álljon a szár a föld felé, hogy a vizet levezethesse. Természetesen több rend rozs került egymásra, amíg a rozsföldél elérte a megfelelő vastagságot, amely, amikor lelapult és elhelyezkedett, sokszor 20-30 cm vastag is volt. A csűr tetejére méterenként rakták a keresztbe kötözött lefogató fákat, amelyek lelógtak kétfelől, és a szél, a vihar ellen védték a zsúpfödület. Emlékszem, sok helyen a vastag zsúp földél be is mohásodott, és így enyhe zöld színe lett a földélnek. Nagyon sokáig eltartott a zsúpföldél, de a viszontagságos idő bizony ezt a földület is lassan kikezdte, a sok eső után elrothadt, elkorhadt, és akkor foltozni, vagy újraföldni kellett. Ha valamelyik részét a földélnek egy hirtelen jött nagyvihar, jégeső lehajigálta, és abban az évben nem vetettek rozst, a legelső földőanyag, amihez hozzá jutottak a rendes szalma volt. Ezeket apró villánként borogatták a vihar tépte lyukakra, és fával borogatták le, vagy ami tartósabb volt, hosszú szárú nádat vágtak és úgy nyersen kötözték fel, ugyanúgy tincsekbe, mint a rozst, így aztán a zsúpföldél elég tiri-tarka lett, de nem esett be a földél.

Idősek mesélik, hogy amikor a nagy szárazság volt 1946-ban, és nem volt elég takarmány, olyan gazdák is voltak, akik megbontották a zsúpföldél egy részét, és azt adták az ökröknek, hogy megmentsék az állatokat.

Bizony székely népünk élete soha nem volt tövistől mentes, de ahogyan a rozstábláról eszünkbe jutott és felidéztük a zsúpföldület csűröket, ugyanúgy a mai túlzott, modern világunkban sem ártana felidézni, és eszünkbe vessük jó mélyen, hogy őseinket az Istenbe vetett hit, az összetartás, segítőkészség, a nagycsalád szeretete, egymás iránti tisztelet jellemezte, csak így tudták átélni a viszontagságos időköt (háborúk, természeti csapások), és nem az öklüket rázták az ég felé zúgolódva, hanem összekulcsolták kérges kezüket és úgy kérték az Egek Urát és a Székelyek Édesanyját, ne hagyja el a bajban székely népét.

Az út, az ösvény, amelyen járni lehet, tehát ki van taposva őseink által, nekünk csak követni kellene ezt az utat, és ne térni le róla.

Lázár Béla

A gyerekek

A gyerekek vidámak,
mindenki június elsejét várja.
Ilyenkor mindenki boldog,
senki sem komor.

Szász Emőke IV. osztály

Gyermekélet

A gyermekek élete,
Kicsit könnyebbecske.
Sok hibát követünk el,
De ebből tanulni kell.

Lázár Róbert Venczel IV. o.

Pályaválasztási érettség

Ennek kialakulásáról a serdülőkort követő időszakban beszélhetünk általában, de vannak fiatalok, akiknél ez később következik be (mivel lassabban fejlődnek társai-
knál).

Az, hogy a gyermek milyen pályát választ később, attól is függ, milyen információkat kap környezetéből. Mivel a gyermek már 10-12 éves korában kezd érdeklődni bizonyos foglalkozások iránt, érdemes odafigyelni, miként tölti szabadidejét. Az újabb "Iskola másképp" program is betekintést nyújthat egyes foglalkozások megismerésébe, mert nem mindegy, hogy választott munkaterületünket kedvtelés-ként vagy nehézségként éljük meg. Van-
nak megfelelő helyek, ahol pályaválasztási tanácsadás is működik, sajnos itt nem sok lehetőségről tudunk (csak külföldön).

Passzivitás

A közösségtől visszahúzódó, közönyös viselkedés, a tétlenség, a passzivitás nem természetes állapota a gyermeknek. A testi-lelkileg egészségesen fejlett gyermek minden nagyobb megerőltetés nélkül illeszkedik be a közösségbe, könnyen cselekvésre indítható, lelkesedésre és erőfeszítésre képes. A passzivitás lehet alkati adottság is, de legtöbb esetben a nevelési körülményeknek, a gyermek sajátos fejlődési menetének a következménye. A gyermektársaságot többnyire nélkülöző egyke helyzete, a sikertelenség miatti elkeseredés, a gúny, a cinizmus, a megértés hiánya, a családi körülmények rendezetlensége, ennek szégyellése, a bezárkózó, csak önmagával törődő család, a túlfegyelmezett-ség mind előmozdítják a gyermeki passzivitás kialakulását. A serdülőkorból általános lehet, átmenetileg, ezt tapintattal kell kezelni. A légynek sem ártó, csendes, magányos gyermekek nevelésével általában nem törődnek, pedig személyiségük fejlesztése, passzivitásuk leküzdése nem kevésbé fontos feladat, mint bármely más nevelési magatartás átformálása. Keressük meg azokat, serkentsük önbizalmát. Sajnos az információhalmaz, a "facebook-függőség", egyszóval a mai világ rossz kihívásai az egyébként nem passzív gyermeket is azzá teszik a külvilággal, a valósággal szemben.

András Magdolna

A gyermek

Örülj, míg gyermek vagy,
sokan mondták nekem azt.
Éld a gyermekkorod,
és nézd, szép lesz a sorsod.

Balázs Viktória IV. osztály

A gyermekkor

Gyermeknek lenni jó,
Udvaron futballozni jó
Lehet futkározni a napon,
Már lehet venni a kalapom.

Kelemen Zalán IV. osztály

Gyermekkor

Óvodából jöttem,
Azóta már nőttem.
A felnőttek néznek,
Gyermekkorhoz vissza-
Vissza térnek.

Gábos Lóránd IV. osztály

A gyermeki élet

Gyermeknek azért jó lenni,
mert iskolába kell járni.
Gyermeknek kötelező tanulni,
és soha meg ne bukni.

András László IV. osztály

Lóvá tettek

Elveszett a kis pej lovam
A kirulysarki csere alatt
Elveszett, mert nem őriztem
Egy éjszaka leple alatt

Keresem a lovam
Reggel, délben, este
Ördög bújjon a bőrébe
Aki olyan jól kileste

Adj nekünk, Uram...

Adj nekünk, Uram, még sok tavaszt,
friss rügyekkel játszó szellőmuzsikát,
Engedd hallgatni szaladó patakok,
soha meg nem szűnő bölcsődalát.

Adj fölénk mindig, kék eget,
felhőket elűző, víg napsugárt,
A tavasz keblén engedj pihenni,
s szívni a berek édes illatát.

Adj nekünk, Uram, még sok reményt,
mindig egy újat, a másik után,
S ha lelkünknek lehullana minden lombja,
emelj föléje új lombkoronát.

Gyermekkorom

Szeretem a gyermekkorom,
Gondtalanul játszok,
Hogyha hívnak halászni,
Azonnal indulok.

Péter Áron IV. osztály

A gyermekkor

Jó volt, mikor kicsi voltam,
Az óvodában játszottam
Sok játék volt, sok kocka,
Tele volt az óvoda.

Nem kell még dolgozni,
De most kell tanulni,
Szép emlékek, kirándulás,
Sok volt a szórakozás.

András Előd IV. osztály

Gyerekkor

Szeretem a gyerekkort,
mert nincs teher a vállamon.
Feladatom tanulni,
sokat-sokat játszani.

Készülni az órákra,
ismételni a vizsgákra.
Délután csak mókázni
és persze házit írni.

Márton Fanni IV. osztály

Eltelt már a betyár élet
Nem veszek már többé lovat
Nem keresem soha többé
Az almási hegyek alatt

Legyen már az övé
Aki tőlem elkötötte
Úgy is tudom soha világ
Nem ül büszkén a nyeregbe
György L. Gábor